30 Ιουνίου 2013

Πειραματικό εμβόλιο κατά του διαβήτη τύπου 1

/ Ειδήσεις και Ανακοινώσεις

Ελπιδοφόρα είναι τα πρώτα αποτελέσματα δοκιμών του πειραματικού εμβολίου εναντίον του διαβήτη τύπου 1 (φωτογραφία αρχείου).

Στο μέλλον θα είναι πιθανώς εφικτό να καταπολεμηθεί ο διαβήτης τύπου 1, καθώς για πρώτη φορά ένα υπό δοκιμή εμβόλιο «εκπαιδεύει» το ανοσοποιητικό σύστημα του ασθενούς να πάψει να πυροδοτεί την πάθηση, καταστρέφοντας τα κύτταρα, τα οποία παράγουν ινσουλίνη, την ορμόνη που ρυθμίζει το επίπεδο του σακχάρου στο αίμα.

Οι πρώτες δοκιμές σε 80 ασθενείς άφησαν πολλές υποσχέσεις, καθώς έδειξαν ότι το εμβόλιο μπορεί να «επαναπρογραμματίσει» το ανοσοποιητικό σύστημα να λειτουργεί πιο σωστά, κάτι που μπορεί να καθυστερήσει ή και να εμποδίσει την εμφάνιση του διαβήτη. Είναι ενθαρρυντικό επίσης ότι δεν παρατηρήθηκαν παρενέργειες του εμβολίου.

Οι αμερικανοί και ολλανδοί ερευνητές, με επικεφαλής τον ειδικό στην ανοσολογία καθηγητή παιδιατρικής και νευρολογίας Λόρενς Στάιμαν της Ιατρικής Σχολής του πανεπιστημίου Στάνφορντ της Καλιφόρνια, που έκαναν τη σχετική δημοσίευση στο ιατρικό περιοδικό “Science Translational Medicine”, σύμφωνα με το BBC και το πρακτορείο Ρόιτερ, έκαναν λόγο για «σημαντικό βήμα». Όπως είπε ο Λόρενς

Στάιμαν, «τα ευρήματά μας δείχνουν ότι ίσως είναι εφικτό να πετύχουμε το όνειρο των ανοσολόγων να απενεργοποιήσουμε μια υποομάδα των δυσλειτουργικών ανοσοποιητικών κυτάρων, χωρίς να απορρυθμίσουμε όλο το ανοσοποιητικό σύστημα».

Στην περίπτωση του διαβήτη τύπου 1 (λεγόμενου και «παιδικού»), ο ίδιος ο οργανισμός -για λόγους που δεν έχουν κατανοηθεί πλήρως- καταστρέφει τα κύτταρα βήτα του παγκρέατος που παράγουν ινσουλίνη, με συνέπεια ο ασθενής να χρειάζεται σε όλη τη ζωή του να λαμβάνει πρόσθετη ορμόνη για να ρυθμίσει το σάκχαρο. Στον πιο συνηθισμένο διαβήτη τύπου 2 («των ενηλίκων»), η πάθηση συνήθως είναι μεταβολικού χαρακτήρα και επιδεινώνεται από την ανθυγιεινή διατροφή, την έλλειψη σωματικής άσκησης και την παχυσαρκία.

Κανονικά ένα εμβόλιο χρησιμοποιείται για να «μάθει» στο ανοσοποιητικό σύστημα πώς να επιτίθεται σε παθογόνα μικρόβια και ιούς. Όμως, στην περίπτωση του διαβήτη τύπου 1, οι αμερικανοί ερευνητές χρησιμοποίησαν ένα εμβόλιο για τον αντίθετο σκοπό, δηλαδή για να οδηγήσουν το ανοσοποιητικό σύστημα να σταματήσει την επίθεση των αντισωμάτων εναντίον του ίδιου του εαυτού του (για αυτό ονομάζεται και «αντίστροφο εμβόλιο DNA»).

Το εμβόλιο (γνωστό ως TOL-3021) στοχεύει στα συγκεκριμένα λευκοκύτταρα που καταστρέφουν τα κύτταρα βήτα στο πάγκρεας, χωρίς να επηρεάζει άλλα τμήματα του ανοσοποιητικού συστήματος (κάτι που συνήθως κάνει τον ασθενή πιο ευάλωτο σε άλλες ασθένειες, όπως ο καρκίνος και οι λοιμώξεις). Μετά την εβδομαδιαία χορήγηση του εμβολίου επί τρεις μήνες, το επίπεδο των λευκοκυττάρων υποχώρησε και οι εξετάσεις αίματος έδειξαν ότι η λειτουργία των κυττάρων που παράγουν ινσουλίνη, βελτιώθηκε στους ασθενείς.

Το εμβόλιο βρίσκεται ακόμα σε πειραματικό στάδιο και θα χρειαστούν κλινικές δοκιμές σε μεγαλύτερο αριθμό ασθενών, ώστε να διαπιστωθεί η μακροπρόθεσμη αποτελεσματικότητά του. Όπως είπε ο καθηγητής Λόρενς Στάιμαν, η επίδρασή του φαίνεται να διαρκεί για δύο περίπου μήνες και μετά χρειάζονται περιοδικές δόσεις για ανανέωση της δράσης του.

Ένα παρόμοιο «αντίστροφο» εμβόλιο θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί στο μέλλον και σε άλλες αυτοάνοσες παθήσεις, όπως δήλωσαν οι αμερικανοί ερευνητές, οι οποίοι ήδη έχουν ιδρύσει την εταιρία Toleron για την εμπορική αξιοποίηση του εμβολίου, κάτι που πάντως -αν όντως συμβεί- θα γίνει μετά από αρκετά χρόνια.

Παράλληλα, και άλλες ερευνητικές ομάδες εργάζονται για την ανάπτυξη ενός αποτελεσματικού εμβολίου κατά του διαβήτη τύπου 1, με στόχο να χορηγείται σε άτομα με γενετική προδιάθεση για τη νόσο. Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας εκτιμά ότι περίπου το 10% των διαβητικών στον κόσμο έχουν διαβήτη τύπου 1 και οι υπόλοιποι τύπου 2.

Πηγή: tanea.gr